

PŘÍPADOVÁ STUDIE - AKCIOVÁ SPOLEČNOST (dělení zisku, prodej akcií)

Literatura: Obchodní zákoník – z. č. 513/1991 Sb.

- Zákon upravuje postavení podnikatelů, obchodní závazkové vztahy, další vztahy související s podnikáním; a zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství

Anotace

Akciová společnost („akciová společnost“ nebo „akc.spol.“ nebo „a.s.“) jako jedna z právních forem podnikání – paragraf 154 – 220zb Obch.z.

Základní kapitál – rozvržen na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě

Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem

Akcionář neručí za závazky společnosti

Akcie je cenným papírem,

s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se podle Obch.z. a stanov společnosti na:

jejím řízením, jejím ziskem a na likvidačním zůstatku při zániku společnosti

Akcie mohou být vydány: v podobě listinné nebo v zaknihované podobě

Formy akcie: na jméno nebo na majitele

Podíly na zisku společnosti:

Valná hromada – podle hospodářského výsledku schválí část zisku k rozdělení:

dividenda – podíl na zisku pro akcionáře

tantiéma – podíl na zisku pro členy představenstva a členy dozorčí rady

ve shodě se stanovami a.s. se mohou na rozdělení zisku podílet také zaměstnanci společnosti.

Význam příkladů spočívá:

- a) v seznámení se s dělením zisku pro jednotlivé účastníky a.s. – akcionáře, členy představenstva, členy dozorčí rady a zaměstnance,
- b) v poznání možností prodeje akcií na burze cenných papírů (pojmy tržní hodnota akcie, nominální=jmenovitá hodnota akcie)

Zadání případové studie - příkladů

Příklad na dělení zisku:

Akciová společnost se **60 zaměstnanci, 10 akcionáři s prioritními akciemi** v souladu se stanovami na valné hromadě rozdělí z **20 mil. Kč** část zisku takto:

10 akcionářů se stejným počtem prioritních akcií **8 %** ze zisku,

5 členů představenstva 3 členové dozorčí rady 10 % ze zisku v poměru **5 : 3**

a **60 zaměstnanců** rovnoměrně **6 %** ze zisku.

Úkoly – výpočet:

- a) kolik ze zisku obdrží každý akcionář s prioritními akciemi
- b) část ze zisku pro představenstvo a dozorčí radu celkem
v poměru 5:3, 1 díl
pro členy představenstva
pro členy dozorčí rady
- c) každý zaměstnanec ze zisku dostane:
- d) Kolik ze zisku zůstane nerozděleno ?

Příklad na prodej akcií

Podnikatel prodal na burze **80 ks** akcií a.s. X, z nichž každá měla nominální hodnotu **6000,-Kč** a tržní hodnotu **5700,-Kč**.

Dále prodal 60 akcií a.s. Y s nominální hodnotou **2500,-Kč** celkem za **240 000,-Kč**.

Úkoly – výpočet:

- a) rozdíl mezi tržní a nominální hodnotou 1 akcie a.s. X
- b) rozdíl mezi tržní a nominální hodnotou 1 akcie a.s. Y
- c) celkový rozdíl mezi tržní a jmenovitou (nominální) hodnotou všech akcií
- d) posuďte, která společnost má větší úspěchy v podnikání a proč dochází k prodeji akcií pod nominální hodnotou

Řešení - příklad na dělení zisku:

- a) kolik ze zisku obdrží každý akcionář s prioritními akciemi
 $8 \% \text{ z } 20 \text{ mil. je } 1\,600\,000 \text{ Kč} : 10 \text{ akc.} = \underline{160\,000 \text{ Kč}}$
- b) část ze zisku pro představenstvo a dozorčí radu celkem . $10 \% \text{ z } 20 \text{ mil. je } 2\,000\,000 \text{ Kč}$
v poměru 5:3, 1 díl = $2\,000\,000 : 8 = 250\,000$
pro členy představenstva $250\,000 \times 5 = \underline{1\,250\,000 \text{ Kč}}$
pro členy dozorčí rady $250\,000 \times 3 = \underline{750\,000 \text{ Kč}}$
- c) každý zaměstnanec ze zisku dostane: $6 \% \text{ z } 20 \text{ mil. je } 1\,200\,000 \text{ Kč} : 60 \text{ zam.} \% = \underline{20\,000 \text{ Kč}}$
- d) Kolik ze zisku zůstane nerozděleno ? $20 \text{ mil.} - (1,6 + 2 + 1,2) = 20 - 4,8 = \underline{15,2 \text{ mil. Kč}}$

Řešení – příklad na prodej akcií

- a) rozdíl u akcie a.s. X: $5700 - 6000 = \underline{-300,-Kč}$
- b) rozdíl u akcie a.s. Y: $(240\,000 : 60) - 3000 = 4000 - 2500 = \underline{1500,-Kč}$
- c) celkový rozdíl mezi tržní a jmenovitou (nominální) hodnotou všech akcií
 $(80 \times 5700 + 240\,000) - (80 \times 6000 + 60 \times 2500) = 696\,000 - 630\,000 = \underline{66\,000,-Kč}$
nebo $80 \times (-300) + 60 \times 1500 = -24\,000 + 90\,000 = \underline{66\,000,-Kč}$
- d) větší úspěchy v podnikání u a.s. Y (u a.s. X prodej akcií pod nominální hodnotu neúspěchy v podnikání, silnější konkurence apod.)

Další příklady k řešení

(LZE ZADAT)

1. př.

Akciová společnost se **60** akcionáři a **10** zaměstnanci v souladu se stanovami na valné hromadě rozdělí z **10 mil.** Kč část zisku takto:

60 akcionářů se stejným počtem akcií **15 %** ze zisku.

5 členů představenstva a **3** členové dozorčí rady **10 %** ze zisku v poměru **5 : 3**

10 zaměstnanců rovnoměrně **5 %** ze zisku.

Vypočítejte (včetně postupu):

- a) kolik ze zisku obdrží každý akcionář
- b) část ze zisku pro představenstvo a dozorčí radu celkem
pro členy představenstva
pro členy dozorčí rady
- c) každý zaměstnanec ze zisku dostane
- d) Kolik ze zisku zůstane nerozděleno?

2. př.

Akcionář vlastní **10 kusů akcií podniku X**, nominální hodnota **jedné** akcie je **8 tisíc Kč**, každou prodá na burze za **9.800,- Kč**.

Dále vlastní:

20 kusů akcií podniku Y, nominální hodnota **jedné** akcie je **6 tisíc Kč**. Všechny prodá na burze a utrží celkem **110.000,- Kč**

a **50 kusů** akcií podniku Z, nominální hodnota **jedné** akcie je **500,- Kč**. Všechny prodá na burze za **20.000,- Kč**.

Vypočítejte (včetně postupu):

- a) rozdíl mezi tržní a nominální hodnotou akcií jednotlivých podniků
- b) kolik utržil za prodej všech akcií podniků X, Y, Z
- c) jaký byl zisk nebo ztráta při prodeji všech akcií podniků X, Y, Z
- d) usud'te, proč se asi akcionář rozhodl i pro prodej některých akcií pod nominální hodnotou

3. př.

Podnikatel prodal na burze:

80 ks akcií a.s. X, z nichž každá měla nominální hodnotu **6000,-Kč** a tržní hodnotu **5700,-Kč**.

Dále prodal **60 akcií a.s. Y** s nominální hodnotou 1 akcie **2500,-Kč** celkem za **240 000,-Kč**.

Vypočítejte (včetně postupu):

- a) rozdíl mezi tržní a nominální hodnotou 1 akcie a.s. X
- b) rozdíl mezi tržní a nominální hodnotou 1 akcie a.s. Y
- c) celkový rozdíl mezi tržní a jmenovitou (nominální) hodnotou všech akcií
- d) posuďte, která společnost má větší úspěchy v podnikání a proč dochází k prodeji akcií pod nominální hodnotu